

SANSKRIT

MODEL

PAPERS

ANDHRA PRADESH D.S.C LANGUAGE PANDIT SANSKRIT MODEL PAPER-2012

NOTE:

Uploading By Mr.R.Pavan Kumar, Research Scholar, Dept. of Sanskrit, Andhra University. If U Want Another Model Papers U Can Contact Through Email : pavansamskruth@gmail.com

मुद्रितानि पृष्ठानि : 24

Hall Ticket No. / प्रवेशपरीक्षाक्रमांक :

Signature of Invigilator / निरीक्षकस्य हस्ताक्षरम्

430413100021

TRT-2118-SM

Time : 2 Hours, 30 Minutes

Max. Marks : 160

समय: : 2 घं॥ 30 नि.॥

गरिष्ठाङ्गः : 160

Instructions to the candidates :

अभ्यर्थिभ्यः सूचनाः :

1. పరీక్షా బుక్‌లెట్‌ను తీసుకున్న వెంటనే బుక్‌లెట్ ఎడమపైపు భాగంలో ఉన్న బాక్సులో మీ హాల్ టికెట్ నెంబరు రాయాలి. పరీక్షాపుస్తिका (బుక్‌లెడ్) స్వీకరణసమనంతరమేవ పుస్తिकाया: వామపార్శ్వే విद्यमाने कोष्ठके स्वीयप्रवेशपरीक्षाक्रमाङ्कः (हाल् टिकेट नं.) लेखनीयः ।
2. ఈ పేజీ పై భాగంలో ముద్రించిన విధంగా పరీక్షా బుక్‌లెట్‌లో అన్ని పేజీలు ఉన్నాయో లేదో పరిశీలించుకోవాలి. अस्य पृष्ठस्योपरिभागे यथा मुद्रितं विद्यते तथैव परीक्षापुस्तिकायां सर्वाणि पृष्ठाणि सन्ति न वेति परीक्षणीयम् ।
3. పరీక్షా బుక్‌లెట్‌లోని అన్ని పేజీల్లో ముద్రణ సరిగా ఉందో లేదో సరిచూసుకోవాలి. పరీక్షా బుక్‌లెట్ లోని ఏ ఒక్క పేజీని తీసివేయకూడదు. परीक्षापुस्तिकायां सर्वेषु पृष्ठेषु मुद्रणं विद्यते न वेति सम्यग्ज्ञातव्यम् । परीक्षापुस्तिकायाः एकमपि पृष्ठं न विदारणीयम् ।
4. మీ సమాధానాలు ఇచ్చిన OMR సమాధాన పత్రంలోనే గుర్తించాలి. OMR సమాధాన పత్రానికి ఇరువైపులా ఇచ్చిన సూచనలను చదివి తదనుగుణంగా పాటించాలి. పరీక్షా బుక్‌లెట్‌లో సమాధానాలు రాయకూడదు. भवतां समाधानानि, OMR समाधानपृष्ठे एव अङ्कनीयानि । OMR समाधानपृष्ठे लिखित - सूचनाः सम्यगनुपालनीयाः । परीक्षापुस्तिकायां समाधानानि न कुत्रापि लेखनीयानि ।
5. ఈ పరీక్షా బుక్‌లెట్‌లో 160 బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలున్నాయి. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఇవ్వాలి. ప్రతి ప్రశ్నకు ఒక మార్కు (1) మాత్రమే ఉంటుంది. परीक्षापुस्तिकायां 160 बहुलैच्छिकप्रश्नाः विद्यन्ते । सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः । प्रत्येकं प्रश्नस्य एकः (1) अङ्कः भवति ।
6. పరీక్షా బుక్‌లెట్‌లో ఎలాంటి చిత్తు పని చేయకూడదు. పరీక్షా బుక్‌లెట్ చివరలో ఇచ్చిన తెల్ల కాగితాన్ని మాత్రమే చిత్తు పనికై వినియోగించాలి. परीक्षापुस्तिकायाम् अवकरकार्यं न साधनीयम् । परीक्षापुस्तिकायाः अन्ते विद्यमाने श्वेतपृष्ठे एव तत्कार्यं साधनीयम् ।
7. పరీక్ష పూర్తి అయిన వెంటనే OMR సమాధాన పత్రాన్ని హాలు సూపరింటెండెంట్‌కు తప్పని సరిగా అందజేయాలి. పరీక్షాసमाप्त्युत्तरं OMR समाधानपृष्ठं प्रकोष्ठनिरीक्षकाधिकारिणे अवश्यमेव समर्पणीयम् ।
8. నిర్దేశించిన పరీక్షా సమయం పూర్తి కాకుండా పరీక్షా గదిని విడిచి వెళ్ళేందుకు అభ్యర్థిని అనుమతించరు. నిర్दिष्टपरीक्षासमयम् असमाप्य परीक्षाप्रकोष्ठं त्यक्तुम् अभ्यर्थिः नानुमन्यते ।

Note: Answers are indicated with
Round circle.

PART-I
GENERAL KNOWLEDGE AND CURRENT AFFAIRS

1. त्रिमृदुतन्त्रीयुत विद्युत्परिकरेषु पीतवर्णयुत - पृथगीकृता तन्त्री एतदर्थम् उपयुज्यते ।
(1) निरन्तरसजीवसम्पर्काय
(2) निरावेशितसम्पर्काय
(3) भूसम्पर्काय
(4) त्रिषु सम्पर्केषु यः कोऽपि स्यात्
2. अस्माकं संविधानमनुसृत्य भारतदेशस्य राष्ट्रभाषा -
(1) हिन्दी
(2) संस्कृतम्
(3) आङ्ग्लम्
(4) संविधाने राष्ट्रभाषात्वेन कापि भाषा न सूचिता
3. अधः प्रदत्तेषु लोहेषु अयस्कान्तशक्ति विरहितम् -
(1) कोबाल्ट
(2) ताम्रम्
(3) निकेल
(4) अयः
4. 'हीमाक्रोमाटोसिस्' इत्यस्य रोगस्य कारणम् -
(1) अयस्तत्त्वस्य आधिक्येन भावः
(2) विषाणुसङ्क्रमणम्
(3) प्रोटीन् असमतौल्यम्
(4) असमीचीनपोषणम्
5. अण्टार्क्टिक-प्रन्ते प्रतिवर्षम् अस्मिन् समये 'ओजो-रन्ध्रः' सम्भवति ।
(1) मार्च मास तः मे मास पर्यन्तम्
(2) सेप्टेम्बर तः नवम्बर पर्यन्तम्
(3) डिसेम्बर तः फिब्रवरि पर्यन्तम्
(4) जून तः आगस्त पर्यन्तम्
6. जनवरि 2012 मासे लान् टेन्निस् क्रीडायां आस्ट्रेलिया - मुक्त - व्यक्तिगत-महिला-उपाधिं प्राप्ता कुमारी विक्टोरिया अजरेन्का प्रपञ्चस्तरे एतत् स्थानं प्राप्तवती ।
(1) द्वितीयस्थाने
(2) तृतीयस्थाने
(3) चतुर्थस्थाने
(4) प्रथमस्थाने
7. 2012 वर्षस्य जनवरि-त्रयोदश दिनाङ्के 'नो केस् आफ् वैल्ड पोलियो' इति स्थितिं सम्प्राप्य तां स्थितिम् एतावन्ति वर्षाणि यावत् अनुवर्तयति चेत् भारतदेशः पोलियोरहितदेशः इति प्रकट्यते ।
(1) त्रीणिवर्षाणि
(2) पञ्चवर्षाणि
(3) द्वे वर्षे
(4) एकवर्षम्

कामनवेल्थ-बैंक-सिरीस्-क्रिकेट-टोर्नमेण्ट-आतिथ्य
देश: -

(1) आस्ट्रेलिया

(2) इंग्लण्ड

(3) भारतदेश:

(4) य: कोऽपिदेश:

भारतस्य पश्चिमतीरे 'जैतापूर' पूर्वतटे 'कुडम्-कुलय'
च स्थानिक प्रजाभ्यः एतदर्थम् आन्दोलनानि
सम्मुखीकुरुतः ।

(1) न्यूक्लियर-पवर-प्लाण्ट-स्थापनम्

(2) 'सेज'-इति नाम्ना कृषिभूमे: स्वीकरणम्

(3) भारतनौकादलेन 'नावेल बेस्' इत्यस्य स्थापनम्

(4) समुद्रजीवनाध्ययनाय शास्त्रीय प्रयोगशालानाम्
स्थापनाय विदेशेभ्यः भूदानम्

0. अत्यन्तवेगेन अयं ग्रहः परिभ्रमति ।

(1) बृहस्पतिः

(2) बुधः

(3) भूमिः

(4) शनिः

11. 'चारमिनार्' - गोलकोण्ड दुगम् इत्यनयोः संरक्षकाः

(1) आन्ध्रप्रदेशसर्वकारस्य पर्याटकशाखा

(2) भारतसर्वकारस्य पर्याटकशाखा

(3) भारतपुरावस्तुसर्वेक्षणम्

(4) आन्ध्रप्रदेशस्य पुरावस्तु प्रदर्शनशाखा

12. जनवरि - 2012 वर्षे 'पद्मविभूषणः' इति प्रशस्तिं
प्राप्तवान् जनः -

(1) होमी के भाभा

(2) षबाना आज्मी

(3) प्रियदर्शनः

(4) क्री.शे. भूपेन हजारिका

13. 'लोक-अदालत्' इत्यस्य सम्बद्धमिदं प्रवचनम् सत्यं न ।

(1) लोक (अदालत) न्यायस्थानानि निशुल्कं
विवादान् परिष्कुर्वन्ति ।

(2) 'लोक अदालत्' इत्यस्य आदेशस्य उपरि
पुनर्विचारः न भवति ।

(3) नियत न्यायस्थाने एकदा कृतानुरोधानां याचिकानां
'लोक-अदालत' - इत्यत्र अनुरोधः न करणीयः ।

(4) परस्पराङ्गीकार द्वारा 'लोक-अदालत्'
विवादपरिष्कारं करोति ।

14. गुप्तैः परिपालितः 'प्रयागः' इति नगरम् प्रकृतम् अनेन नाम्ना व्यवहियते ।

(1) अयोध्या

(2) अलहाबाद्

(3) दिल्ली

(4) वाराणसी

15. भारतस्वातन्त्र्यसमरे महिलाभिः अधिकसंख्यया भागग्रहणम् अस्मिन् राष्ट्रिये आन्दोलने -

(1) शासनोल्लङ्घनान्दोलने

(2) 'त्यज भारतम्' (क्विट इण्डिया) इति आन्दोलने

(3) साहाय्यनिराकरणान्दोलने

(4) सैमन् कमिषन्

16. 'ई-7' इत्यत्र सदस्यत्वरहितः देशः -

(1) भारतम्

(2) ब्रेजिल्

(3) रष्या

(4) जपानदेशः

17. 1944 वर्षे वायव्य-ईशान्यप्रदेशयोः भारतनिवासिनः हिन्दुस्थानेन सह तिष्ठन्ति उत न इत्यस्मिन् विषये प्रजाभिप्रायप्राप्तिः सम्पादनीया इति सूचयिता -

(1) महम्मद् अली जिन्ना

(2) महम्मद् इक्बाल

(3) वल्लभभाई पटेलः

(4) राजगोपालाचारी

18. 1565 युद्धे सुल्तानैः अस्य विजयनगरनायकस्य मारणेन विजयनगरसाम्राज्यस्य पतनम् अभवत् ।

(1) अलिया रामरायस्य

(2) अच्युतरायस्य

(3) नरसिंहरायस्य

(4) वेङ्कटरायस्य

19. महात्मागान्धि - राष्ट्रिय-ग्रीमीण-आजीविका-प्रतिभूत्व शासनसम्बद्धेषु अधः दत्तेषु प्रवचनेषु एतत् सत्यम् ।

(1) गृहतः एक किलोमीटर दूरे कार्यकल्पनम्

(2) अस्य शासनस्य अनुसारम् आजीविकां कांक्षन्तीभ्यः व्यक्तिभ्यः प्रतिवर्षं एकः निर्णीतः आजीविकावधिः भवेत्

(3) प्रत्येकम् आवासस्य एकः पर्यवेक्षकः भवेत्

(4) प्रदत्तायाम् आजीविकायां त्रिंशत्-प्रतिशतं महिलाभ्यः भवेत् ।

20. डिसेम्बर् 27, 2011 दिनाङ्के भारतपाकिस्थानदेशौ एतत्सम्बद्धयोः द्वयोः मुख्य-अङ्गीकारयोः प्रमाणतां पञ्चवर्षपर्यन्तं अग्रे कृतवन्तौ ।

(1) उभयपक्षयोः वाणिज्यस्य

(2) क्षिपणिपरीक्षायाः

(3) सीमाप्रान्तीयायाः आतङ्कवादस्य

(4) रैलमार्ग सम्पर्कस्य

PART-II
PERSPECTIVES IN EDUCATION

21. विद्यानाम -

- (1) अक्षरास्यता ।
- (2) ज्ञानम् ।
- ~~(3)~~ जीवितपर्यन्त प्रक्रिया ।
- (4) सिद्धान्तीकरणम् ।

22. पाठशालासु छात्राणां प्रवेशनस्य तेषां उपस्थितेश्च वर्धनेन साकं ग्रामीण स्त्रीणां साधिकारतायै उपयुक्ता आयोजना ।

- ~~(1)~~ साक्षरभारतम् ।
- (2) राष्ट्रिय ग्रामीण उपाधे: निश्चितयोजना ।
- (3) जननी सुरक्षायोजना सुखीभव योजना च ।
- ~~(4)~~ मध्याह्नभोजनायोजना ।

23. पाठ्ययोजनायां एकांशरूपेण - 'सामाजिकोपयोगि उत्पातदक कार्यस्य (S.V.P.W.) प्रतिपादकः आयोगः ।

- ~~(1)~~ ईश्वरभाई पटेल कमिटी - 1977
- (2) सेकन्डरी विद्या कमिषन् (माध्यमिक विद्याऽयोगः) 1952-53
- (3) कोठारी कमिषन् (कोठारी आयोगः) 1964-66
- ~~(4)~~ यम्. आदिशेषय्य कमिषन् - 1978

24. 1929 वर्षीय हर्टाग कमिटी प्राथमिक विद्यायां एनं एक प्रधानावरोधरूपेण अभिज्ञातवान् ।

- (1) शौचालयानां न्यूनता ।
- (2) पेयजलस्य सौकर्याभावः ।
- ~~(3)~~ पाठशालाभवनानां न्यूनता ।

~~(4)~~ व्यर्थता किञ्च स्थगनम् ।

25. नियमावलिमनुश्रुत्व - आतङ्करहितानां परिसराणां प्रकल्पनाय प्रत्येकं पाठशालायाः एकं 'रम्प' एतेषां कृते भवेत् ।

- ~~(1)~~ ग्रामीण छात्राः (बालबालिकाः) ।
- ~~(2)~~ आद्यस्तरीयाः अभ्यासकाः ।
- (3) बलहीन वर्गः ।
- ~~(4)~~ प्रत्येक आवश्यकतायुत छात्राः ।

26. पाठशालायाः पालकसंघस्य बाध्यतासु एतदपि अन्यतमम्भवति -

- (1) पाठ्यपुस्तकानां निर्माणम् ।
- ~~(2)~~ उपाध्यायानां शिक्षणम् ।
- ~~(3)~~ पाठशालाभिवृद्धयोजना ।
- (4) उपाध्यायानां करदीपिकानां प्रकल्पनम् ।

27. 'एकः आत्मसदृशेन मनुजेन साकं मिलित्वा जीवनस्य यापनाय आवश्यक लक्षणानां असंवर्धिका विद्या न विद्याएव' - अस्यविषयस्य प्रतिपादकः -

(1) विद्या आयोगः 1964-1966

(2) माध्यमिक विद्या आयोगः 1952-1953

(3) चटोपाध्याय आयोगः 1984

(4) राष्ट्रिय विद्याविधानम् 1986

28. 'डिस्फेसिया' - एतस्यसम्बन्धि किम् ?

(1) पठनवैकल्यम् ।

(2) लेखनवैकल्यम् ।

(3) भाषणवैकल्यम् ।

(4) अङ्कगणितवैकल्यम् ।

29. 2009 वर्षस्थस्य विद्याधिकारस्य अधिनियमस्य नियमावलेः प्रमाणानांदृष्ट्या - पाठशालासु प्रति सप्ताहम् उपाध्यायेन अन्यूनं करणीयस्य कार्यं होराः ।

(1) विना संसिद्धतासमयेन - 45 बोधनाहोराः ।

(2) विना संसिद्धतासमयम् - 40 बोधनाहोराः ।

(3) संसिद्धतासमयेनसाकम् - 40 बोधनाहोराः ।

(4) संसिद्धतासमयेन साकम् - 45 बोधनाहोराः ।

30. 'साक्षरभारत - 2009' - अस्याः प्राधान्यं ददाति -

(1) सर्वेषां विद्या ।

(2) प्रत्येकबालबलिकानां विद्या ।

(3) निर्बन्ध प्राथमिकविद्या ।

(4) स्त्रीविद्यायां प्रत्येक श्रद्धयासाकं वयोजनाक्षरास्यता ।

31. भारतदेशे प्रपञ्चीकरण प्रक्रियायाः आरब्धः संवत्सरः -

(1) 1991

(2) 1947

(3) 1950

(4) 1986

32. 'शिशुकेन्द्रित बोधनाशास्त्रं नाम शिशूनां कृते अस्य प्राधान्यं भवति ।

(1) पोषणस्य ।

(2) शीलस्य ।

(3) अनुभवानाम् ।

(4) बुद्धेः ।

33. राष्ट्रिय पाठ्यस्य आयोजनचट्टस्य - 2005 वर्षं अनुसृत्य सम्पूर्ण स्थायां भाषासामाथ्यानां अभिवृद्धये सृजनात्मकतायुत भाषाशास्त्रोपाध्यायः अनुसरणीयः कक्ष्याव्यूहः ?

(1) प्रान्तीयभाषा ।

(2) मातृभाषा ।

(3) बोधनामाध्यमम् ।

(4) बहुभाषात्वम् ।

34. यदि एकस्यां पाठशालायां प्रथम कक्षयादारभ्य पञ्चमकक्ष्यान्तं यावत् पञ्चकक्ष्यासु बालबालिकानां (छात्राणां) संख्या 132 चेत् तर्हि तस्याः पाठशालायाः विद्याधिकारशासनं - 2009 अनुसृत्य कति उपाध्यायाः आवस्यकाः भवन्ति ?

- (1) त्रयः । (2) पञ्च ।
(3) षट् । (4) चत्वारि ।

35. संविधानस्य क्रियान्वयनस्य दशवर्षाभ्यन्तरे एव बालबालिकानां सर्वेषां सार्वत्रिक निर्बन्ध प्राथमिक विद्या अनेन प्रकल्पिता ।

- (1) 1909 वर्षीय निर्बन्ध विद्याशासनेन ।
(2) राज्याङ्गपीठिका द्वारा ।
(3) संविधान आदेशसूत्रैः ।
(4) माध्यमिकविद्याआयोगः ।

36. 'भारहिताविद्या' - अस्याः आयोगस्य शीर्षिका ।

- (1) यशपाल आयोग निवेदिका ।
(2) कोठारी आयोग निवेदिका ।
(3) राममूर्ति आयोग निवेदिका ।
(4) प्रपञ्च अभ्यसन सदस्यः ।

37. पाठशाला पाठ्यआयोजनायां 'मौलिकांशाः' अस्मिन् विवरणपत्रे सन्ति ।

- (1) राष्ट्रिय पाठ्यआयोजनायां - माध्यमिकविद्या - 1988
(2) नयीतालीममध्ये
(3) राष्ट्रिय विद्याविधानम् - 1986
(4) माध्यमिक विद्याऽयोगः - 1952-1953

38. 2005 तम वर्षीय राष्ट्रिय पाठ्यआयोजनाचट्टं अनुसृत्य आरोग्यं (स्वास्थ्यम्) व्यायामं विद्यां च एकं ऐच्छिक विषयत्वेन अस्मिन् स्तरे स्यात् ।

- (1) प्राथमिकस्तरे ।
(2) प्राथमिकोन्नतस्तरे ।
(3) माध्यमिकस्तरे ।
(4) उन्नतमाध्यमिकस्तरे ।

39. उत्तमा पूर्वबाल्यदशा विद्याकार्यक्रमाणां कृते मुख्यसंबन्धयुक्ता भवति ।

- (1) 3 R's इत्यस्य अभ्यसनम् ।
(2) प्राथमिक पाठशालासु बालबालिकानां प्रवेशः । तेषां अभ्यसन फलितानि ।
(3) कार्यकर्तृणां मातृणां प्रोत्साहः ।
(4) अनुज्ञानुज्ञानां संरक्षणात् बालिकानां विमुक्तीकरणम् ।

40. अधोदत्तेषु एकः उपाध्यायस्य साधिकारताव्यूहः न भवति ।

- (1) जनपदस्य (जिल्ला) आंग्लसञ्चार बृन्दस्य कल्पनम् ।
(2) पाठशालसमुदाय समावेशः ।
(3) पाठ्यपुस्तकानां निर्माणे उपाध्यायानां भाग स्वीकारः ।
(4) उपाध्यायानां बालबालिकानांकृते उपकारवेतनदानस्य प्रवेशनम् ।

PART-III
CONTENT - SANSKRIT

41. अष्टादशसर्गात्मकं काव्यमिदम् -

- (1) सौन्दरानन्दम्
- (2) भट्टिकाव्यम्
- (3) माघम्
- (4) रघुवंशम्

42. अलङ्कारशास्त्रे एतस्य प्राधान्यं न भवति ।

- (1) रसः
- (2) ध्वनिः
- (3) छन्दः
- (4) रीतिः

43. अधिकरणसंज्ञाविधायक सूत्रम् -

- (1) सप्तम्यधिकरणे च
- (2) आधारोऽधिकरणम्
- (3) अधिकरणवाचिनश्च
- (4) अधिरीश्वरे

44. अङ्कत्रयात्मकः रूपकभेदः -

- (1) डिमः - ५
- (2) समवकारः - 6
- (3) ईहामृगः - 4
- (4) व्यायोगः - 1

45. अयमलङ्कारग्रन्थः दुग्दिना विरचितः -

- (1) वक्रोक्ति जीवितम्
- (2) काव्यमीमांसा
- (3) काव्यालङ्कारः
- (4) काव्यादर्शः

46. 'अहं लेखनीमानयामि' इत्यस्य कर्मणि प्रयोगे

- (1) मया लेखनी आनीयते
- (2) मया लेखनीम् आनीता
- (3) मया लेखनी आनेष्यते
- (4) मया लेखनीम् आनीयते

47. 'अवेहि तनयां ब्रह्मन् । अग्निगर्भां शमीमिव' - अत्र अलङ्कारः -

- (1) रूपकम्
- (2) उपमा
- (3) प्रतीपः
- (4) उत्प्रेक्षा

48. अयवायावसन्धेः उदाहरणम् -

- (1) तवेति ✕
- (2) ममैव ✕
- (3) अर्धाविव
- (4) हरीएते ✕

49. 'अनिट्' रूपात्मकं पदम् -

- (1) गृहीता
- (2) वर्धिता
- (3) चोरयिता
- (4) श्रोता

50. 'अश्मनो हृदयं नास्ति' - अत्र अश्मनः नाम -

- (1) दुर्जनस्य
- (2) वञ्चकस्य
- (3) महाराजस्य
- (4) पाषाणस्य

51. 'अजोऽपि सन्नव्ययात्मा' - इत्यत्र सन्धिस्थानानि -

- (1) द्वे ~~अ + नव + व्या + आत्मा~~
- (2) त्रीणि
- (3) एकम्
- (4) चत्वारि

52. आधुनिककाले व्यावहारिक संस्कृत प्रचारे अग्रेसरा
अखिलभारतीयसंस्था -

- (1) सुरभारती
- (2) संस्कृतभारती
- (3) राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्
- (4) सुधर्मा

53. आतुरस्य मित्रम् -

- (1) वैद्यः
- (2) धैर्यम्
- (3) धनम्
- (4) विद्या

54. 'ईश्वरः अस्ति' - वाच्यपरिवर्तने एवं भवति ।

- (1) ईश्वरेण भूयते
- (2) ईश्वरेण स्थीयते
- (3) ईश्वरेण भाव्यते
- (4) ईश्वरेण अस्यते

55. एषः नीतिशास्त्रकर्तृषु अन्यतमः -

- (1) कामन्दकः
- (2) जयदेवः
- (3) नारायणदासः
- (4) जगन्नाथः

56. एतेषु अकर्मकपदम् -

- (1) गच्छति
- (2) शृणोति
- (3) पठति
- (4) उपविशति

57. 'ओदकान्तं शिग्धोज्ज्वलानुगन्तव्यः' - इत्यस्मिन्
'ओदकान्तं' पदस्य भावः ।

- (1) सूर्यपर्यन्तम्
- ☒ (2) जलपर्यन्तम्
- (3) चन्द्रपर्यन्तम्
- (4) वनपर्यन्तम्

58. कुमारसम्भवे सर्गसंख्या -

- (1) नवदश
- (2) षोडश
- (3) एकविंशति
- ☒ (4) सप्तदश

59. काव्यम् एतदर्थं न -

- (1) यशसे
- ☒ (2) धनाय
- ☒ (3) शिवेतराय
- (4) मङ्गलाय

60. कर्मधारयसमासः अस्मिन् समासे अन्तर्भवति -

- (1) बहुव्रीहौ
- ☒ (2) तत्पुरुषे
- (3) द्वन्द्वे
- (4) अव्ययीभावे

61. कुलशेखरकवेः रचना -

- ☒ (1) नलोपाख्यानम्
- (2) शुकसप्ततिः
- ☒ (3) मुकुन्दमाला
- (4) अहल्यासङ्गन्धनम्

62. 'गौर्याम्' इत्यस्मिन् पदे प्रत्ययः -

- (1) ओस्
- ☒ (2) आम्
- ☒ (3) डसि
- (4) ध्यस्

63. गीतगोविन्दकारस्य कालः -

- ☒ (1) क्री.श 1000
- (2) क्री.श 600
- ☒ (3) क्री.श 700
- (4) क्री.श 750

64. 'चोरात् विभेति' - एतत् अस्य सूत्रस्य उदाहरणम्

- (1) भुवःप्रभवः
- (2) अपपरीवर्जने
- ☒ (3) भीत्रार्थानां भयहेतुः
- (4) षष्ठीहेतुप्रयोगे

65. गङ्गादेवी -

- (1) वामनभट्टात् आर्वाचीना
- (2) राज्ञः कम्परायस्य समकालीना
- (3) कल्हणात् पूर्वतनी
- (4) त्रिविक्रमस्य समकालीना

66. तालुस्थानतः उद्भूयमानम् अक्षरम् - ३ नु ५ २

- (1) त
- (2) स
- (3) श
- (4) ष

67. तभृजाजागौगः - इति अस्य छन्दसः गणसूचनम् -

- (1) वंशस्थम्
- (2) वसन्ततिलका
- (3) मन्दाक्रान्ता
- (4) तोटकम्

68. तद्धितप्रत्ययाः एभ्यः विधीयन्ते -

- (1) नामभ्यः
- (2) प्रत्याहारेभ्यः
- (3) धातुभ्यः
- (4) अव्ययेभ्यः

69. 'दीर्घा', 'रज्जुः' - इति पदद्वयस्य समस्तपदलेखने रूपम् एवं भवति ।

- (1) दीर्घारज्जुः
- (2) दीर्घरज्जुः
- (3) दीर्घीरज्जुः
- (4) दीर्घारज्जु

70. 'धर्म एव हतो हन्ति, धर्मो रक्षति रक्षितः' - इति स्मृतिवाक्यम् ।

- (1) याज्ञवल्क्य
- (2) मनु
- (3) वशिष्ठ
- (4) कपिल

71. ध्वन्युत्पत्तौ बाह्यप्रयत्नानां सङ्ख्या -

- (1) द्वादश
- (2) एकादश
- (3) चतुर्दश
- (4) अष्टादश

72. 'न पापानां वधे पापः' - एतत् वाक्यम् अस्मिन् वर्तते ।

- (1) महाभागवतम्
- (2) हितोपदेशः
- (3) रामायणम्
- (4) भगवद्गीता

73. 'नृपसेवकवानरकथा' पञ्चतन्त्रे अस्मिन् भागे अस्ति -

- (1) मित्रप्राप्तिकम्
- (2) अपरिचितकारकम्
- (3) मित्रभेदः
- (4) लब्धप्रणाशः

74. नाटकलक्षणेषु एतत् नान्तर्भवति -

- (1) नान्दी
- (2) पर्व
- (3) सूत्रधारः
- (4) नेपथ्यम्

75. पूर्वोक्तानुसारं कन्या एभ्यः दीयते -

- (1) अर्थिभ्यः
- (2) धनिकेभ्यः
- (3) रूपवद्भ्यः
- (4) विद्यावद्भ्यः

76. प्रस्तुताप्रस्तुतानां तुल्यमेव अयमलङ्कारः -

- (1) अप्रस्तुतप्रशंसा
- (2) समासोक्तिः
- (3) दीपकः
- (4) विशेषोक्तिः

77. पञ्चतन्त्रस्य रूपान्तरम् एतत् -

- (1) तन्त्राख्यायिका
- (2) पञ्चाख्यानम्
- (3) कलिलाग् दमनाग्

(4) सिंहासनद्वात्रिंशिका
अ न अ न न न

78. परोपकारार्थमिदं शरीरम् - एतस्य छन्दः -

(1) इन्द्रवज्रा

(2) रथोद्धतिः

(3) उपेन्द्रवज्रा

(4) वंशस्थम्

79. 'पठनम्' इति पदे विद्यमानः प्रत्ययः -

- (1) ण्वल्
- (2) ल्युट्
- (3) ण्यत्
- (4) यक्

80. प्रकरणरूपकस्योदाहरणम् -

- (1) मृच्छकटिकम्
- (2) मुद्राराक्षसम्
- (3) नागानन्दम्
- (4) कुन्दमाला

81. 'प्रेजते' - इत्यस्य विघटितरूपम् -

- (1) प्र + एजते
- (2) प्र + इजते
- (3) प + रेजते
- (4) प्र + उजते

82. पुराणांशेषु एतत् नान्तर्भवति -

- (1) यज्ञनिर्वहणम्
- (2) वंशानुचरितम्
- (3) मन्वन्तरम्
- (4) वंशः

83. 'पद्मविभूषण' बिरूदाश्रितः -

- (1) पुल्लेल श्रीरामचन्द्रुडु
- (2) सन्निधानं सूर्यनारायण शास्त्री
- (3) चलमचर्ल वेंकटशेषाचार्यः
- (4) चिन्तामणि द्वारकानाथ देशमुखः

84. 'पन्थाः' इति शब्दस्य प्रातिपदिकम् -

- (1) पथिन्
- (2) पन्थन्
- (3) पन्था
- (4) पन्थिन्

85. बहिः + कृत्वा - इत्यत्र सन्धिः -

- (1) विसर्गसन्धिः
- (2) घृत्वसन्धिः
- (3) विसर्गलोपसन्धिः
- (4) श्चुत्वसन्धिः

86. भासनाटकचक्रे रूपकसंख्या -

- (1) षोडश
- (2) चतुर्दश
- (3) त्रयोदश
- (4) अष्टादश

87. 'भेकः' इत्यस्य पर्यायपदानि -

- (1) शालूरः, प्लव, दर्दुरः
- (2) मण्डूकः, जलूका, डुलिः
- (3) शम्बूका, जलशुक्तिः, शिली
- (4) वर्षाभूः गोधिका, कुलीरः

88. 'भाग्यायत्तमतः परं न खलु तद्वाच्यं वधूबन्धुभिः' - इति वाक्यम् अस्ति ।

- (1) यौगन्धरायणे
- (2) शाकुन्तले
- (3) उत्तररामचरिते
- (4) अनर्घराघवे

89. भाषायाः अत्यन्तं मुख्यं रूपमेतत् -

- (1) अक्षराणि
- (2) शब्दार्थयोः सम्बन्धः
- (3) लिपिः
- (4) ध्वनिः

90. भट्टिकाव्यस्य प्रधानलक्ष्यम् -

- (1) सरलरूपेण रामचरितकथनम्
- (2) सरलरूपेण व्याकरणबोधनम्
- (3) सरलरूपेण काव्यलक्षण परिचयः
- (4) सरलरूपेण अलङ्कारशास्त्र परिचयः

91. भारतीय जलसेनायाः ध्येयवाक्यम् -

- (1) अद्भ्यः सर्वम्
- (2) शं नो वरुणः
- (3) आपो भवन्तु पीतये
- (4) आपो वै रसः

92. महाभारते एतस्य पर्वणः अनन्तरं भीष्मपर्वं वर्तते ।

- (1) विराटपर्व
- (2) उद्योगपर्व
- (3) शान्तिपर्व
- (4) वनपर्व

93. 'मया भोजनं क्रियते' इत्यस्य कर्तृवाच्यम् -

- (1) अहं भोजनं क्रियते
- (2) अहं भोजनं करोमि
- (3) मया भोजनं करोमि
- (4) मया भोजनं करवाणि

94. 'माता पृथ्वी, पुत्रोऽहं पृथिव्याः - इति अयं वेदः वदति ।

- (1) ऋग्वेदः
- (2) यजुर्वेदः
- (3) सामवेदः
- (4) अथर्ववेदः

95. मनीषापञ्चकस्य कर्ता -

- (1) सिद्धेन्द्रयोगी
- (2) स्वामी शङ्कराचार्यः
- (3) चरकमुनिः
- (4) स्वामी वल्लभाचार्यः

96. महाभारतस्य अपरं नाम -

- (1) महेतिहासः
- (2) चन्द्रवंशचरितम्
- (3) विजयेतिहासः
- (4) जयेतिहासः

97. मुक्तककाव्येषु अधिकप्राभाविकग्रन्थः -

- (1) मेघसन्देशः
- (2) भर्तृहरिनीतिशतकम्
- (3) ऋतुसंहारः
- (4) गाथासप्तशती

98. महात्मागान्धिचरितं रचयितृषु अयमन्धतमः

- (1) के.वि.एन्. अप्पारावः
- (2) पुलवर्ति नूकलरायः
- (3) बालगणपतिभट्टः
- (4) पूजालालः

99. 'मनस्वी कार्पण्यं न गच्छति' - अत्र कार्पण्यं नाम -

- (1) क्रोधः
- (2) दैन्यम्
- (3) वयना
- (4) असहनम्

100. यूका-मत्कुण कथा अस्मिन् ग्रन्थे अस्ति ।

- (1) हितोपदेश कथा
- (2) पञ्चतन्त्रम्
- (3) शुकसप्ततिः
- (4) गाथासप्तशती

101. 'रमणीयार्थं प्रतिपादकः शब्दः काव्यम्' - इति वाक्यसम्बन्धः ग्रन्थः -

- (1) प्रतापरुद्रीयम्
- (2) भावप्रकाशः
- (3) काव्यालङ्कारसूत्रवृत्तिः
- (4) रसगङ्गाधरम्

102. महामहोपाध्याय विरुदाश्रितः -

- (1) कोक्कोण्ड वेंकटरत्नम्
- (2) वासुदेवभट्टः
- (3) चिन्तामणि द्वारकानाथ देशमुखः
- (4) ओगेटि अच्युतरामशास्त्री

103. 'रोदिति' - इति क्रियापदस्य शत्रन्तरूपम् -

- (1) रोदन्
- (2) रुदन्
- (3) रोदिन्
- (4) रोदयन्

104. रामायणे अङ्गिरसः -

- (1) शान्तः
- (2) शृङ्गारः
- (3) वीरः
- (4) करुणः

105. 'विष्वक्षोऽपि संवर्ध्यं स्वयं च्छेतुमसाम्प्रतम्' - इति वाक्यम् अस्मिन् ग्रन्थे अस्ति ।

- (1) रघुवंशम्
- (2) कुमारसम्भवम्
- (3) शिशुपालवधम्
- (4) किरातार्जुनीयम्

106. वृद्धिसन्धेः सूत्रमिदम् -

- (1) वृद्धिरेचि
- (2) वृद्धिरादैच्
- (3) वृद्धाच्छः
- (4) वृद्धस्य च

107. 'व' इत्यक्षरस्य उत्पत्तिस्थानम् -

- (1) दन्त्यम्
- (2) दन्त्योष्ठम्
- (3) ओष्ठौ
- (4) तालुः

108. वेणीसंहारकर्तुः भट्टनारायणस्य कालः -

- (1) क्री.श - 700-730
- (2) क्री.श - 660-680
- (3) क्री.श - 550-650
- (4) क्री.श - 450-550

109. 'विद्ययाऽमृतमश्नुते' - इतीदं वाक्यं अस्याम् उपनिषदि वर्तते ।

- (1) ईशावास्योपनिषदि
- (2) ब्रह्दारण्यकोपनिषदि
- (3) कठोपनिषदि
- (4) श्वेताश्वतरोपनिषदि

110. 'वर्धते' इति पदम् -

- (1) अकर्मकम्
- (2) सकर्मकम्
- (3) सुबन्तः
- (4) परस्मैपदी

111. शार्ङ्गसूत्रः इति पात्रम् अस्मिन् नाटके अस्ति ।

- (1) नागानन्दम्
- (2) मृच्छकटिकम्
- (3) अभिज्ञानशाकुन्तलम्
- (4) वेणीसंहारम्

112. 'शतहृदा' - इत्यस्य अपरं नाम -

- (1) विद्युत्
- (2) समुद्रः
- (3) नगरम्
- (4) पर्वतः

113. 'वाक्यं रसात्मकं काव्यम्' इति अस्मिन् ग्रन्थे -

- (1) दशरूपकम्
- (2) ध्वन्यालोकः
- (3) साहित्यदर्पणः
- (4) रसगङ्गाधरः

114. 'शानच्' प्रत्ययः अस्य एव विधीयते

- (1) परस्मैपदि धातोः
- (2) आत्मनेपदि धातोः
- (3) उभयपदि धातोः
- (4) सकर्मक धातोः

115. संस्कृते आन्ध्रनायकशतक अनूदितकर्ता -

- (1) पुल्लेल श्रीरामचन्द्रुडु
- (2) के.वि.एन्. अप्पारावः
- ☒ (3) एस.जि.टि. वरदाचार्यः
- (4) महाबलेश्वर भट्टः

116. समासस्य मुख्यलक्षणम् -

- ☒ (1) सुबन्तः सुबन्तेन समस्यते
- (2) सुबन्तः तिङन्तेन समस्यते
- (3) तिङन्तः तिङन्तेन समस्यते
- (4) केवलम् एकः सुबन्तः भवति

117. सर्वभूतानां मनिष्टमेतत् -

- (1) आहारसम्पादनम्
- (2) सन्तानोत्पत्तिः
- ☒ (3) मरणम्
- (4) प्राणदानम्

118. 'सम्बोधने च' इति सूत्रेण इयं विभक्तिः विधीयते -

- (1) द्वितीया
- (2) चतुर्थी
- ☒ (3) प्रथमा
- (4) सप्तमी

119. संस्कृतम् अत्र अन्तर्भवति -

- ☒ (1) संश्लेषणात्मक भाषासु
- ☒ (2) मंगोजनात्मक भाषासु
- (3) अतिसंश्लेषणात्मक भाषासु
- (4) विश्लेषणात्मक भाषासु

120. 'हरित्' शब्दस्य अपातः अर्थः -

- (1) सूर्यः
- (2) नक्षत्रम्
- ☒ (3) दिक्
- (4) गगनम्

121. 'सखा' शब्दः एतदन्तः -

- (1) आकारान्तः
- (2) यकारान्तः
- ☒ (3) इकारान्तः
- (4) उकारान्तः

122. 'हरिवंशकाव्यम्' अस्य अनुबन्धत्वेन कथ्यते ।

- (1) रामायणम्
- (2) महाभागवतम्
- ☒ (3) महाभारतम्
- (4) देवीभागवतम्

123-128 एतत् गद्य पठन्तु ।

तमिलनाडुराज्ये नागपट्टणजनपदे स्थितयोः उभयोः ग्रामयोः जनाः विक्रमसाधक परिमाणेन सस्यानि आरोप्य अपि न श्रान्ताः । 2002 तमे वर्षे समुद्रतीरप्रदेशे आरोपिताः सहस्राधिक संख्याकाः केसुयारिना वृक्षा 2005 तमे वर्षे डिसेम्बर मासे प्रवृत्तात् सुनामी-आक्रमणात् जनान् ये अरक्षन् ते एव तेषाम् एतस्य प्रयासस्य मूलप्रेरणा । नलुवेदपतिग्रामीणाः वर्षद्वयात् पूर्वं 23 घण्टाभ्यन्तरे 50, 229 सस्यानि आरोपितवन्तः आसन् । किन्तु 2005 तमे वर्षे गान्धिजयन्तिदिने 24 घण्टाभ्यन्तरे 47 एकस्मिन् प्रदेशे 2, 54, 464 सस्यानि आरोप्य नलुवेदपतिपुष्पवनग्रामजनाः पूर्वतनस्य विक्रमस्य अद्वितीयतां भञ्जितवन्तः सन्ति । एतस्मिन् सस्यारोपण कार्यक्रमे 332 कृषिकाः भागम् अवहन् । अक्टोबर, मासस्य प्रथमदिनाङ्के अपराह्णे 3:40 वादने तैः सस्यारोपणम् आरब्धम् । अनन्तरदिने तस्मिन्नेव समये तस्य कार्यस्य मङ्गलम् उक्तं च । स्वतन्त्रैः परिवीक्षकैः एतत् जागतिकविक्रमकृत्यम् अभिक्षात्कृतम् ।

प्रश्नाः समाधेयाः ।

123. जागतिक विक्रम कृत्यम् नाम -

- (1) जगत्सम्बन्धिकार्यम्
- (2) 'विक्रमः' इत्यस्य कस्यचन साहसकृत्यम्
- (3) प्रपञ्चे सर्वाधिक विक्रम कृत्यम्
- (4) जागरण सम्बन्धिकृत्यम्

124. अनुच्छेदे 'तेषाम् एतस्य प्रयासस्य मूलप्रेरणा' इत्यत्र 'तेषाम्' इत्युक्तौ -

- (1) वृक्षाणाम्
- (2) जनानाम्
- (3) ग्रामाणाम्
- (4) सस्यानाम्

125. सस्यारोपण कार्यक्रमे भागग्रहीतारः कृषिकाः -

- (1) त्रिशतत्रिंशत्
- (2) द्वात्रिंशदधिकत्रिशतम्
- (3) त्रिंशदुत्तरत्रिशतम्
- (4) त्रयोविंशदधिकत्रिशतम्

126. सस्यारोपण कार्यक्रमे अनयोः ग्रामयोः जनाः भागग्रहीतारः -

- (1) नागपट्टण जनपदस्य
- (2) नागपट्टणनलुवेदपतिग्रामयोः
- (3) नलुवेदपतिपुष्पवनग्रामयोः
- (4) नागपट्टणपुष्पवनग्रामयोः

127. 'तस्य कार्यस्य मङ्गलम् उक्तं च' - इत्यत्र मङ्गलम् इति

पदस्य भावः -

(1) शुभकार्यम्

☒ (2) समाप्तिः

(3) कार्यविसर्जनम्

(4) त्यागः

128. उभयो ग्रामयोः समस्यारोपणाय मूलप्रेरणा -

(1) महात्मा गान्धिजयन्ती

☒ (2) सुनामी-प्रभावात् वृक्षैः कृत ग्रामरक्षणम्

(3) कृषकाः

☒ (4) नलुवेदपतिग्रामीणैः साधित विक्रमः

PART-IV
METHODOLOGY - SANSKRIT

129. संस्कृतभाषा बोधनस्य मुख्यलक्ष्यमिदम् -

- (1) पारम्परिक संस्कृत भाषा रक्षणम्
- ☒ (2) भारतीयसंस्कृतेः परिरक्षणम्
- (3) वेदानां संरक्षणम्
- (4) भुक्तिमुक्तिसम्पादनम्

130. अस्मिन् राज्ये त्रिभाषा सूत्रानुसारं संस्कृतस्य स्थानम्

- (1) राष्ट्रिय भाषा
- ☒ (2) सांस्कृतिक भाषा
- ☒ (3) ऐच्छिक भाषा
- (4) प्राचीन भाषा

131. संस्कृतपदानि एतस्मात् जनितानि

- ☒ (1) प्रातिपदिकतः
- ☒ (2) धातुतः
- (3) प्रत्ययतः
- (4) देवेभ्यः

132. प्राचीनशिक्षायाः संस्कृतबोधनोद्देश्येषु इदमेव प्रमुखम्

- (1) यागनिर्वहणम्
- (2) वेदसंरक्षणम्
- ☒ (3) मोक्षप्राप्तिः
- (4) भाषायाः स्वावलम्बनम्

133. संस्कृत पाठ्यबोधनलक्ष्याणाम् विरुद्धा एषा विधिः -

- ☒ (1) अनुवादविधिः
- ☒ (2) सन्निवेशविधिः
- (3) प्रश्नोत्तरविधिः
- (4) आगमनविधिः

134. नाटकीकरणेन एतस्य वृद्धिः भवति -

- ☒ (1) समयोचित भाषणम्
- (2) वेगोच्चारणम्
- (3) रचनानैपुण्यम्
- (4) शब्दस्वरूप ग्रहणम्

135. पद्यबोधनोद्देश्येषु एषः नान्तर्भवति -

- (1) सर्जनात्मक रचनाय प्रोत्सहनम्
- ☒ (2) धारणाशक्त्युत्पादनाय प्रोत्सहनम्
- (3) साहित्यक्षेत्रे प्रवेशकल्पनम्
- ☒ (4) पदवाक्यसम्मेलन संविधानस्य प्रोत्सहनम्

136. मौनपठनेन एतस्य पठनस्य वृद्धिः भवति ।

- ☒ (1) क्षुण्णपठनम्
- ☒ (2) विस्तारपठनम्
- (3) प्रकाशपठनम्
- (4) आदर्शपठनम्

137. उपाध्यायः कक्ष्यायाम् एकम् अभ्यसनं दत्वा, प्रत्येकस्य छात्रस्य कार्यकरणम् अनुशीलयति । एषा विधिः -

- ☒ (1) परियोजना विधिः
- (2) क्रीडा विधिः
- ☒ (3) डाल्टन् विधिः
- (4) कृत्याघाट विधिः

138. उपाध्यायः भासनाटकं नाटकीकरणेन बोधयति । अत्र अनावश्यकंशः -

- (1) आङ्गिकाभिनयः
- ☒ (2) पात्रोचितवेषः
- ☒ (3) उच्चारणे दोषनिवारणम्
- (4) कण्ठस्वरौचित्यम्

139. एषा न बोधनाविधिः -

- ~~(1) पठनम्~~
- ☒ (2) सूक्ष्मबोधनम्
- (3) बृन्दबोधनम्
- (4) प्रकल्पनम्

140. भाषाप्रयोगशालायां एतयोः प्राधान्यम् अस्ति ।

- ☒ (1) श्रवण भाषणयोः
- (2) भाषण पठनयोः
- (3) पठन लेखनयोः
- (4) श्रवण लेखनयोः

141. कक्ष्यायां विस्तारपठनाय एतदुपयुक्तं भवति ।

- (1) प्रधानवाचकम्
- (2) कथाश्रवणम्
- ☒ (3) उपवाचकम्
- (4) कृत्याभ्यसनम्

142. पाठ्यपुस्तके साहित्य सामग्री कल्पने एतदनादरणीयः

- (1) अलङ्काराः
- ☒ (2) शब्दार्थो
- ~~(3) पाकः~~
- (4) छन्दः

143. कालिदासस्य अलङ्कारवैशिष्ट्यं प्रति आचार्यः बोधयति । एषा विधिः -

- ~~(1) उदाहरणविधिः~~
- ☒ (2) प्रशंसाविधिः
- (3) खण्डविधिः
- (4) सारांशविधिः

144. एकस्य छात्रस्य उक्तिषु मर्यादा, विनयः वर्तते । तत् अस्मिन् अन्तर्भवति -

- (1) शब्दजाले अधिकारः
- ~~(2) पदानाम् अर्थसमन्वयग्रहणम्~~
- ☒ (3) भाषाविनियोगः
- (4) प्रायोगिक व्याकरणम्

145. कक्ष्यायां छात्राः अनेन दत्तावधानाः भवेयुः ।

- (1) उच्चैः पठनेन
- (2) गृहकार्यपरीक्षणेन
- (3) सुन्दरस्वरमाधुर्येण
- ☒ (4) जिज्ञासोत्पादनेन

146. पाठ्यप्रणाल्यानुसारं भाषाज्ञानानन्तरं बोधनीयांशः -

- (1) विषयज्ञानम्
- ☒ (2) साहित्यज्ञानम्
- ~~(3) विनियोगः~~
- (4) विषयावगमनम्

147. उपध्यायेन एतैः प्रश्नैः पुनर्विमुक्तं क्रियते ।

- (1) विवरणात्मक प्रश्नैः
- (2) लक्ष्यात्मक प्रश्नैः
- (3) स्थूलविषयात्मक प्रश्नैः
- (4) स्थूल, लक्ष्यात्मक प्रश्नैः

148. शिक्षायाः अधोऽस्ति यत् -

- (1) स्वाध्यायः
- (2) ज्ञानोपादानम्
- (3) अन्तर्निहितशक्तेः बहिर्गमनम्
- (4) व्याख्यानमूलेन विषयस्य गृहीकरणम्

J. C. 69 NT

149. एन्.सि.ई.आर. एण्ड टि इति संस्था अस्मिन् क्षेत्रे कार्यं करोति ।

- (1) राष्ट्रिय शैक्षिकक्षेत्रे
- (2) राष्ट्रियशैक्षिकानुसन्धान प्रशिक्षणयोः क्षेत्रे
- (3) राष्ट्रिय युवकशिक्षण क्षेत्रे
- (4) राष्ट्रियचरित्र शिक्षानुसन्धान क्षेत्रे

150. भाषोपाध्यायेन मूल्याङ्कननिर्वहण समयः

- (1) छात्रैः पाठ्यपठनान्तरम्
- (2) पाठ्यबोधने अन्तर्गतरूपेण
- (3) पाठ्यबोधनान्तरम्
- (4) केषांचित् पाठानां बोधनान्तरम्

151. बोधितांशस्याधिकगुणवैलभ्यं छात्रेषु अनेन सिध्यते ।

- (1) पुनर्विगर्हनेन
- (2) निर्देशनेन
- (3) भाषाप्रयोगशालया
- (4) गृहपाठेन

152. विस्तारपठनाय आवश्यककांशः

- (1) परामर्शग्रन्थाः
- (2) ग्रन्थालयः
- (3) भाषासारस्वतसमिति
- (4) भित्तिपत्राणि

153. एतेषु एषः असङ्गतः -

- (1) बोधितांशस्योपरि मूल्याङ्कनम्
- (2) बोधनाभ्यसनात् पूर्वमेव लक्षणा निर्धारणम्
- (3) बोधितलक्ष्यानुगुण्यं ज्ञानमापनम्
- (4) लक्ष्यानुगुणबोधनम्

154. 'मया एतदिष्टम्, एतदनिष्टम्' - अनेन भावनाधारेण छात्रैः ईदृशी रचना कारयितुं शक्यते ।

- (1) पद्यम्
- (2) निबन्धः
- (3) गद्यम्
- (4) व्याकरणम्

155. नियमरहितमूल्याङ्कने एषः अन्तर्भवति -

(1) विद्यालयप्रवेशपरीक्षा

☒ (2) मासिकपरीक्षा

☒ (3) निकषः

☒ (4) गृहपाठः

156. प्रशंसाविधिः नाम

☒ (1) छात्रानामुद्दिश्य प्रशंसनम्

☒ (2) कविविशेषानुद्दिश्य प्रशंसनम्

☒ (3) पाठ्यविशेषानुद्दिश्य प्रशंसनम्

(4) भाषायां सर्वोत्तमछात्रानुद्दिश्य प्रशंसनम्

157. 'गतदिने प्रचालितांविज्ञानयात्रां दिनचर्यारूपेण लिखन्तु'

- एषः

(1) प्रकल्पना

☒ (2) निर्देशयः

(3) गृहपाठः

(4) सारांशः

158. पूर्णविधेः एषा विधिः प्रोद्बलनं न दीयते ।

(1) प्रश्नोत्तरविधिः

☒ (2) खण्डविधिः

(3) चर्चाविधिः

(4) प्रशंसाविधिः

159. समवेगरहित्यदोषः अस्मिन् अन्तर्भवति -

(1) श्रवणम्

☒ (2) पठनम्

☒ (3) भाषणम्

(4) लेखनम्

160. सुलेखन लक्षणेषु एतत् नास्ति ।

(1) समता

☒ (2) वेगः

(3) स्पष्टता

☒ (4) तन्यता